

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Sądecki Urząd Pracy w Nowym Sączu

Monitoring zawodów
deficytowych i nadwyżkowych
w mieście Nowym Sączu w 2017 roku

Nowy Sącz, kwiecień 2018r.

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy	9
3. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	17
4. Analiza rynku edukacyjnego	22
5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw	30
6. Prognoza lokalnego rynku pracy na rok 2018	37
7. Podsumowanie	41
8. Informacja sygnałna	42

1. Wstęp

Prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa oraz powiatu w zakresie prowadzenia polityki rynku pracy zgodnie z zapisem ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz.U. 2017 poz. 1065 z późn. zmianami).

W roku 2015 została wprowadzona „*Nowa metodologia prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy*”. Metodologię tą opracował Instytut Nauk Społeczno-Ekonomicznych z Łodzi na zlecenie Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju i Zasobów Ludzkich¹. Metodologia ta podczas opracowywania raportu za rok ubiegły wykazała pewne mankamenty, mające wpływ na ukazanie rzeczywistego obrazu lokalnego rynku pracy, jednak mimo zgłoszonych przez SUP uwag pozostała niezmieniona i stanowiła podstawę do opracowania niniejszego opracowania.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Celem prowadzenia **monitoringu zawodów deficytowych** jest przede wszystkim:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na powiatowym, wojewódzkim i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, wojewódzkim i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,

¹ „Ostateczna wersja metodologii prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, www.instytut.inse.pl/monitoring/Metodologia.pdf

- korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Metodologia prowadzenia monitoringu określa podstawowe pojęcia, mierniki oraz wzory występujące w opracowaniu.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwale bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych odbywa się poprzez łączone zastosowanie trzech wskaźników:

- dostępności ofert pracy,
- długotrwałego bezrobocia,
- płynności bezrobotnych.

Tab. 1 Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych – wskaźniki do monitoringu.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości ²	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Obecne założenia powodują, że tylko nieznaczna część zawodów (ok. 10 - 15%) przynależy do zawodów deficytowych, zrównoważonych lub nadwyżkowych. Pozostałe zawody mają status nieokreślony. Do 2014r. stosowany był tylko jeden wskaźnik – intensywności nadwyżki do deficytu (*liczony jako iloraz liczby zgłoszonych wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w danym zawodzie, w badanym okresie i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie, w badanym okresie*), a każdy z zawodów przypisany był do jednej z trzech wyżej wymienionych grup.

Zakres tematyczny monitoringu dotyczy zawodów i specjalności określonych w klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, wprowadzonej Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. (Dz.U. z 2014 r., poz. 1145).

Podstawowym źródłem informacji odnośnie osób bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności są dane gromadzone w systemie Syriusz przez powiatowe urzędy

² **Me** - Mediana (wartość środkowa – 50% obserwacji ma wartość mniejszą, a 50% wartość większą).

pracy. W celu pełniejszej analizy lokalnego rynku pracy dodane zostały dwa nowe źródła danych tj. badanie ofert pracy publikowanych w Internecie (realizowane przez WUP) oraz prowadzone przez PUP badanie ankietowe lokalnych pracodawców. Dodatkowo na poziomie lokalnym wykorzystywane są dane z Systemu Informacji Oświatowej MEN o absolwentach i uczniach szkół ponadgimnazjalnych.

Poniżej zostaną opisane definicje stosowanych w monitoringu wskaźników:

1) Wskaźnik dostępności ofert pracy

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

gdzie:

$\bar{B}_t^k$ - to średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

$\bar{O}_t^k$ - to średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t.

Wskaźnik liczony jest jako iloraz średniomiesięcznej liczby osób bezrobotnych w danej grupie zawodów w badanym okresie i średniomiesięcznej liczby wolnych miejsc pracy dostępnych w PUP i Internecie w danej grupie zawodów w badanym okresie.

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność ofert jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę osób bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Wskaźnik przyjmuje wartości z przedziału od zera do nieskończoności.

Wskaźnik = 0 – brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

Wskaźnik < 1 – przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

Wskaźnik > 1 – dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości – oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

2) Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

gdzie:

DB_t^k - to liczba długotrwanie bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

B_t^k - to liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t.

Wartość miernika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowią długotrwanie bezrobotni. Im większa wartość miernika tym więcej długotrwanie bezrobotnych w danej grupie elementarnej zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwanie nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwanie bezrobotnym).

3) Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

gdzie:

OB_t^k - to odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

NB_t^k - to napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik < 1 – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

Wskaźnik = 1 – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

Wskaźnik > 1 – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zero.

Począwszy od 2015r. w ramach monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie dostępne są informacje sygnałne za I i II półrocze danego roku, które zawierają listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Informacje te generowane są automatycznie, a następnie publikowane w ogólnopolskim serwisie www.mz.praca.gov.pl. Dodatkowo przygotowywane są raporty roczne, które zawierają część opisową oraz roczne rankingi zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Terminy publikowania informacji sygnałnych:

- koniec sierpnia – informacja sygnałna za I półrocze danego roku kalendarzowego,
- koniec lutego – informacja sygnałna za II półrocze minionego roku kalendarzowego.

Terminy publikowania raportów rocznych:

- marzec/kwiecień – raporty powiatowe,
- czerwiec – raporty wojewódzkie oraz raport krajowy.

2. Analiza lokalnego rynku pracy

Sądecki Urząd Pracy obejmuje swoim działaniem wyłącznie teren miasta Nowego Sącza. Według danych GUS na dzień 31.12.2016 r. liczba mieszkańców miasta wynosiła 83 903, z czego 52 066 stanowiły osoby w wieku produkcyjnym.

Liczba bezrobotnych w Mieście Nowym Sączu według stanu na dzień 31.12.2017r. wyniosła 1 919 osób, w tym 1092 kobiety (56,9 %) i w porównaniu z grudniem 2016 r. spadła o 958 osób. **Stopa bezrobocia** na koniec grudnia 2017 roku wynosiła **4,1%** i była niższa od stopy w województwie małopolskim (5,4%) oraz w kraju (6,6%).

W trakcie 2017r. w Sądeckim Urzędzie Pracy **zarejestrowano 4404 osoby** bezrobotne a **wyrejestrowano 5 362 osoby**. Większość rejestrujących się w 2017 roku stanowiły osoby poprzednio pracujące (87%), a pozostałe 13% osób rejestrujących się w SUP stanowiły osoby dotychczas niepracujące. Największy udział w strukturze osób, które zarejestrowały się w omawianym okresie zajmowały osoby do 30 roku życia (43,9%) oraz długotrwale bezrobotni (26,2%).

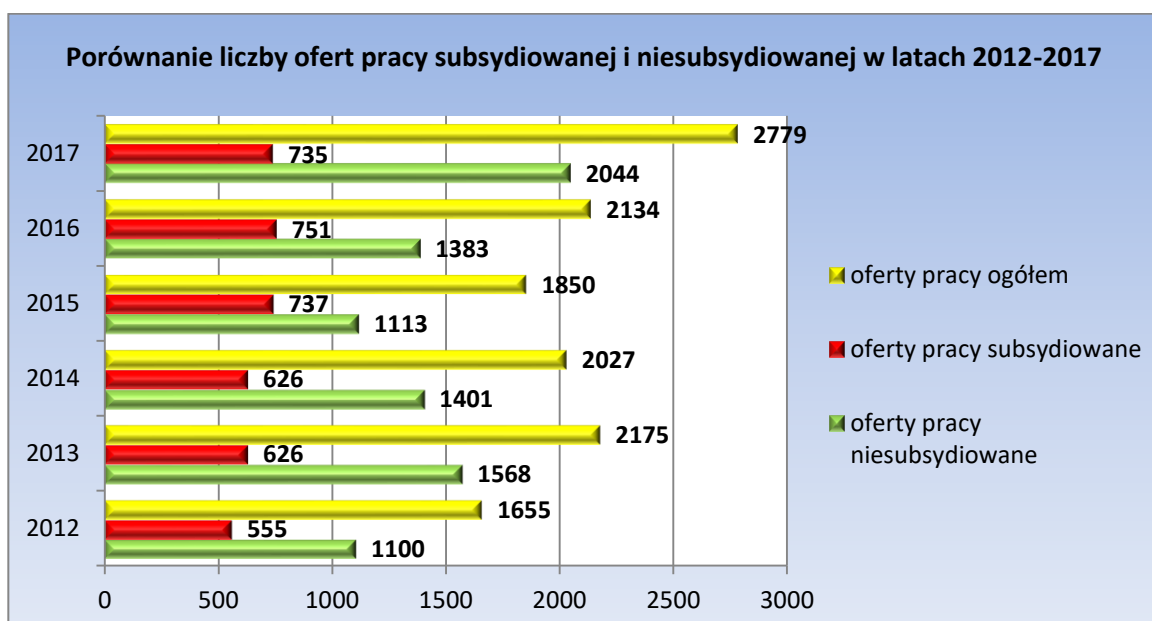
W strukturze osób zarejestrowanych w 2017 roku utrzymał się wysoki udział osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (w rozumieniu art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia). Charakterystycznym jest również to, że znaczna część osób należała do kilku kategorii równocześnie, np. osoba powyżej 50 roku życia, była jednocześnie długotrwale bezrobotną, korzystającą ze świadczeń pomocy społecznej.

Tab. 2 Kształtowanie się liczby wybranych grup bezrobotnych w latach 2015-2017r.

Stan na dzień:	Długotrwale bezrobotni	Do 30 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	Posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	Niepełnosprawni	Ogółem
31.12.2015	1816	1050	902	698	4	295	3463
	52,4 %	30,3%	26,0 %	20,2%	0,1%	8,5 %	
31.12.2016	1510	761	788	640	5	243	2877
	52,5%	26,5%	27,4%	22,2%	0,2%	8,4%	
31.12.2017	922	497	538	443	4	195	1919
	48%	25,9%	28,0%	23,1%	0,2%	10,2%	

W odniesieniu do liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych należy również przeanalizować **ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy**. W 2017 roku SUP dysponował 2 779 ofertami pracy i było to o 645 ofert więcej niż w 2016 roku i 929 ofert więcej niż w 2015 roku. Oferty pracy niesubsydiowanej stanowiły 73,55% ogółu ofert pracy, a ich liczba w porównaniu do roku 2016 roku zwiększyła się o 662. Liczba ofert subsydiowanych nieznacznie spadła i wynosiła 735 tj. 16 ofert mniej niż w roku poprzednim.

Tab. 3 Porównanie liczby ofert realizowanych przez SUP w latach 2012 -2017.

W 2017 roku pracę podjęły ogółem 2833 osoby zarejestrowane w urzędzie, tj. o 448 osób mniej niż w 2016 roku. Najwyższy – 68,8% udział w strukturze podjęć pracy ogółem stanowiły podjęcia pracy niesubsydiowanej.

2.1 Analiza osób bezrobotnych, wskaźników obliczeniowych oraz ofert pracy według elementarnych grup zawodów.

Dokonując analizy osób bezrobotnych i wolnych miejsc pracy według elementarnych grup zawodów na wstępie należy wskazać na źródło informacji o strukturze bezrobotnych oraz wolnych miejsc pracy. Były to dane zamieszczone w ogólnopolskim serwisie internetowym www.mz.praca.gov.pl. Do przygotowania zamieszczonych tam zestawień posłużyły dane z systemu Syriusz oraz przygotowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie dane o liczbie ofert pracy zamieszczanych w Internecie³.

Analiza liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w SUP

Do analizy posłużyły dwie tabele zawierające dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych elementarnych grupach zawodów w końcu badanego okresu, czyli 31.12.2017 roku oraz tabela napływu osób bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodowych w trakcie 2017 roku.

Tab. 4 Grupy zawodów, w których zarejestrowana była największa liczba bezrobotnych na koniec 2017 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	141
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	66
5120	Kucharze	57
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	43
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	42
3115	Technicy mechanicy	38
7222	Ślusarze i pokrewni	38
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	36
3112	Technicy budownictwa	35
5141	Fryzjerzy	35
4110	Pracownicy obsługi biurowej	33
7112	Murarze i pokrewni	32
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	32
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	31
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	31
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	28
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	26

³ Badaniem objęte są oferty pracy dostępne na portalu Zielona Linia (zielonalinia.gov.pl). Dane z każdego poniedziałku i środy kwietnia oraz października danego roku gromadzone są w ogólnopolskim systemie WUP Viator. Zweryfikowane przez WUP ogłoszenia automatycznie uogólniane są dla I i II półrocza danego roku.

7412	Elektromechanicy i elektrycy	24
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	24
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	23

Tab. 5 Grupy zawodów, w których liczba rejestrujących się bezrobotnych (napływ) w trakcie 2017 roku była największa.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)	299
5120	Kucharze	167
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	117
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	116
3115	Technicy mechanicy	91
2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	90
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	84
5141	Fryzjerzy	80
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	74
7222	Ślusarze i pokrewni	70
7412	Elektromechanicy i elektrycy	67
7112	Murarze i pokrewni	66
3112	Technicy budownictwa	65
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	55
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	52
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	49
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	48
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	45
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	45
4321	Magazynierzy i pokrewni	44

Analizując dane dotyczące liczby zarejestrowanych w końcu 2017 roku osób bezrobotnych jak również napływu bezrobotnych w ciągu badanego okresu można zauważyć, że w obu zestawieniach na pierwszym miejscu znalazła się elementarna grupa zawodowa *sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)*. W żadnej innej grupie elementarnej zawodów w końcu 2017 roku nie znajdowało się więcej niż 100 zarejestrowanych osób bezrobotnych. W przypadku napływu poza grupą elementarną *sprzedawcy sklepowi (ekspedienty)* wartość ponad 100 osób rejestrujących się w trakcie roku osiągnęły jeszcze trzy inne grupy elementarnych zawodów tj.: *kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych*.

Analiza podstawowych wskaźników badania

Wskaźnik dostępności ofert

W tabelach poniżej przedstawiono elementarne grupy zawodów, w których wystąpił najwyższy oraz najniższy wskaźnik dostępności ofert. Wartość wskaźnika informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność oferty była niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w danej grupie zawodów.

Tab. 6 Elementarne grupy zawodów o najwyższym wskaźniku dostępności ofert w 2017 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	wartość wskaźnika
3112	Technicy budownictwa	246,50
3113	Technicy elektrycy	118,00
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	114,50
2149	Inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani	90,00
2341	Nauczyciele szkół podstawowych	69,00
7213	Blacharze	67,50
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	64,40
5132	Barmani	63,00
2165	Kartografowie i geodeci	61,00
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	55,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	52,50
2413	Analitycy finansowi	50,00
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	33,25
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	33,00
2221	Pielegniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	32,00
2144	Inżynierowie mechanicy	29,00
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani	29,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	29,00
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	26,32
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	25,37

Tab. 7 Elementarne grupy zawodów o najniższym wskaźniku dostępności ofert w 2017r. W tabeli nie uwzględniono grup zawodów, dla których wartość wskaźnika wyniosła 0.

Kod	Elementarne grupy zawodów	wartość wskaźnika
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,06
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0,06
9334	Układacze towarów na półkach	0,06

5113	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	0,08
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,12
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,12
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,15
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,16
4321	Magazynierzy i pokrewni	0,21
7212	Spawacze i pokrewni	0,21
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,21
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,23
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,26
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,32
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0,40
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,40
4412	Listonosze i pokrewni	0,44
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0,53
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,57
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,57

Najwyższa wartość wskaźnika, a co za tym idzie niska dostępność ofert pracy dotyczyła przede wszystkim grup zawodów takich jak: *technicy budownictwa, technicy elektrycy, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, inżynierowie gdzie indziej niesklasyfikowani oraz pozostałe grupy z tabeli 6.*

Odwrotna sytuacja miała miejsce w przypadku elementarnych grup zawodowych takich jak np. *operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani, pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem, układacze towarów na półkach oraz pozostałe grupy z tabeli 7.* Dla osób bezrobotnych reprezentujących te grupy zawodów dostępność ofert była najwyższa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Im większa wartość miernika tym więcej było długotrwale bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Miernik przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwale bezrobotnym).

Tab. 8 Grupy zawodów, dla których odnotowano najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia w 2017r. (z wyłączeniem grup zawodowych, gdzie wskaźnik osiągnął wynik max.)

Kod	Elementarne grupy zawodów	wskaźnik długotrwałego bezrobocia
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	83,33
9111	Pomoce domowe i sprzątaczk	80,01
3313	Księgowi	75,00
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	75,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	75,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	75,00
5153	Gospodarze budynków	71,43
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	71,43
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	7,14
2144	Inżynierowie mechanicy	66,67
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	66,67
5311	Opiekunowie dziecięcy	66,67
6113	Ogrodnicy	66,67
7115	Cieśle i stolarze budowlani	66,67
8111	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	66,67
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	66,67
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	66,67
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	66,67
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	66,67
9412	Pomoce kuchenne	66,67

W 2017 roku najwyższa wartość wskaźnika długotrwałego bezrobocia osiągnięta została w elementarnej grupie zawodów *betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni*, gdzie wyniosła 83,33%. Wartość wskaźnika ponad 80% osób bezrobotnych długotrwale odnotowano ponadto w przypadku jednej elementarnej grupy tj. *pomoce domowe i sprzątaczk*.

Wskaźnik płynności bezrobotnych

Wartość tego wskaźnika ukazuje kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Przyjmuje się, że wartość wskaźnika < 1 oznacza, że napływ przewyższa odpływ, co przekłada się na wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów. Jeśli wskaźnik = 1, to odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w analizowanej grupie zawodów nie ulega zmianie. Wartość

wskaźnika > 1 wskazuje, że odpływ przewyższa napływ, co przekłada się na spadek bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów.

Tab. 9 Grupy zawodów, w których wartość wskaźnika płynności bezrobotnych 2017r. była najniższa (nie uwzględniono wyników rzędu 0, oznaczających braku napływu).

Kod	Elementarne grupy zawodów	wskaźnika płynności bezrobotnych
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	0,33
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0,50
2261	Lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	0,50
3118	Kreślarze	0,50
3143	Technicy leśnictwa	0,50
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	0,50
3251	Asystenci dentystyczni	0,50
3436	Muzycy i pokrewni	0,50
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0,50

Tab. 10 Grupy zawodów, w których wartość wskaźnika płynności bezrobotnych w 2017r. była najwyższa.

Kod	Elementarne grupy zawodów	wskaźnika płynności bezrobotnych
7323	Introligatorzy i pokrewni	6,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	4,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	3,00
7534	Tapicerzy i pokrewni	3,00
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	3,00
9613	Zamiatacze i pokrewni	3,00
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	2,50
5132	Barmani	2,40
3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	2,21
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	2,00
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2282	Farmaceuci specjaliści	2,00
2355	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	2,00
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	2,00
2654	Producenci filmowi, reżyserzy i pokrewni	2,00
3355	Policjanci	2,00
4214	Windykatorzy i pokrewni	2,00
5329	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	2,00
7113	Robotnicy obróbki kamienia	2,00

W 2017 roku najniższa płynność osób bezrobotnych dotyczyła elementarnych grup zawodowych takich jak: *specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych, kierownicy*

do spraw finansowych, lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia.

Największa płynność, a co za tym idzie spadek bezrobotnych wystąpił w grupach takich jak m.in. *introligatorzy i pokrewni, monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją, tapicerzy i pokrewni*.

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe i maksymalnie deficytowe

Nowa metodologia prowadzonych badań zmieniła sposób definiowania **zawodów deficytowych**. Na potrzeby opracowania rankingu zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczący, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym. Są to zawody, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Żeby dany zawód zakwalifikować do deficytu muszą zostać spełnione wszystkie trzy warunki.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	WPB_t^k lub brak wartości

Metodologia wprowadza również **zawody maksymalnie deficytowe**. Są to zawody, w których nie odnotowano bezrobotnych czyli wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi 0. W mieście Nowym Sączu w 2017 roku odnotowano 4 elementarne grupy zawodów maksymalnie deficytowych oraz 19 elementarnych grup zawodów deficytowych.

Dane te przedstawiają dwie poniższe tabele.

Tab. 11 Tabela elementarnych grup zawodów maksymalnie deficytowych w mieście Nowym Sączu w 2017r.

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	1	23,08	0,00
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	1	0,00	0,00
4132	Operatorzy wprowadzania danych	1	66,67	66,67
9611	Ładowacze nieczystości	1	100,00	0,00

Tab. 12 Tabela elementarnych grup zawodów deficytowych w mieście Nowym Sączu w 2017 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	B_t^k	O_t^k	B/O_t^k	WDB_t^k	WPB_t^k	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,42	7,00	0,06		2,00		0,00
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0,17	2,58	0,06		2,00	87,10	77,42
9334	Układacze towarów na półkach	0,83	12,92	0,06		1,17	0,00	0,00
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0,75	6,25	0,12		1,25	0,00	0,00
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	1,42	11,42	0,12	0,00	1,00	24,39	9,76
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1,50	9,83	0,15		1,75	2,54	0,85
7413	Monterzy linii elektrycznych	0,92	5,67	0,16		1,50	0,00	0,00
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0,92	4,42	0,21		1,00	0,00	0,00
7212	Spawacze i pokrewni	4,33	20,58	0,21	25,00	1,33	0,66	0,00
4321	Magazynierzy i pokrewni	16,33	76,58	0,21	38,46	1,09	5,92	1,59
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	8,75	37,58	0,23	33,33	1,10	0,22	0,22
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	3,25	12,58	0,26	33,33	1,08	0,00	0,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	1,17	2,92	0,40	50,00	2,00	5,71	0,00

7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,83	2,08	0,40		2,00	100,00	0,00
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	4,42	8,33	0,53	50,00	1,17	21,05	1,32
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,92	5,08	0,57	0,00	1,00	57,14	16,33
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	1,33	1,92	0,70		1,33	0,00	0,00
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0,25	0,33	0,75		1,33	0,00	0,00
7314	Ceramicy i pokrewni	1,17	1,33	0,88	0,00	1,33	0,00	0,00

B_t^k - średniomiesięczna liczba bezrobotnych

O_t^k - średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy

B/O_t^k - wskaźnik dostępności oferty pracy

WDB_t^k - wskaźnik długotrwałego bezrobocia

WPB_t^k - wskaźnik płynności bezrobotnych

3.2. Zawody zrównoważone

Do zawodów zrównoważonych zalicza się takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości

W mieście Nowym Sączu w 2017 roku odnotowano 4 elementarne grupy zawodów zrównoważonych.

Tab. 13 Tabela elementarnych grup zawodów zrównoważonych w mieście Nowym Sączu w 2017 roku.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	B_t^k	O_t^k	B/O_t^k	Odsetek ofert subsydiowanych w CBOP (PUP+OHP+EURES) (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	1,33	1,42	0,94	76,47	76,47
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	4,42	4,50	0,98	6,67	3,33
4323	Pracownicy do spraw transportu	0,17	0,17	1,00	50,00	50,00
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,17	0,17	1,00	100,00	0,00

3.3. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe według metodologii prowadzonych badań to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

zawody	wskaźnik dostępności oferty pracy B/O_t^k	wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_t^k	wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Metodologia wprowadza również **zawody maksymalnie nadwyżkowe**, czyli takie dla których nie było żadnych ofert pracy. W takim przypadku wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero).

W mieście Nowym Sączu w 2017 roku odnotowano 2 elementarne grupy zawodów maksymalnie nadwyżkowych oraz 5 elementarne grupy zawodów nadwyżkowych.

Tab. 14 Tabela elementarnych grup zawodów maksymalnie nadwyżkowych w mieście Nowym Sączu w 2017r.

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba
3436	Muzycy i pokrewni	1
7123	Tynkarze i pokrewni	1

Tab. 15 Tabela elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w mieście Nowym Sączu w 2017 roku.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	B_t^k	O_t^k	B/O_t^k	WDB_t^k	WPB_t^k	Odsetek ofert subsydiowanych	Odsetek wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (%)
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1,00	0,08	12,00	100,00	0,00	0,00	0,00
2642	Dziennikarze	2,92	0,25	11,67	100,00	0,60	33,33	33,33
5311	Opiekunowie dziecięcy	2,17	1,00	2,17	66,67	0,75	58,33	50,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	4,50	2,08	2,16	75,00	0,89	44,00	0,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0,33	0,25	1,33	100,00	0,00	66,67	66,67

Analizując poszczególne elementarne grupy zawodów przypisane do nadwyżki, deficytu lub równowagi na lokalnym rynku pracy można zauważyć, że metodologia mimo większego uszczegółowienia prowadzonych badań nie pokrywa się z wnioskami wynikającymi z obserwacji rynku pracy.

Niektóre z zawodów, wedle przyjętej metodologii, zakwalifikowane zostały jako deficytowe (dotyczy to przede wszystkim zawodów do wykonywania których nie są wymagane szczególne uprawnienia i kwalifikacje jak np. *pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, układacze towarów na półkach, pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem*), należy jednak zauważyć, że prace takie mogą wykonywać i często podejmują osoby bez specjalistycznego przygotowania, deklarujące chęci do pracy. W zawodach takich nie są kształceni uczniowie, a nawet nie odbywają się kursy specjalistyczne. Zestawianie ich w kategoriach deficytu lub maksymalnego deficytu na lokalnym rynku pracy nie wydaje się w pełni zasadne.

Wartym odnotowania jest również fakt, że w tabeli brakuje zawodów, w których deficyty zgłaszają pracodawcy np. poprzez liczbę niezrealizowanych miejsc pracy lub badanie kwestionariuszowe. Spora grupa zawodów, których obecność na lokalnym rynku pracy jest wyraźnie zauważalna i występuje na nie faktyczne zapotrzebowanie lub jest obserwowany nadmiar pracowników wedle przyjętej metodologii posiada status nieokreślony i nie została uwzględniana w badaniu.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Analiza rynku edukacyjnego w świetle metodologii monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest prowadzona w celu określenia czy:

- przyszli absolwenci badanych szkół zwiększą nadwyżkę w danej elementarnej grupie zawodów?
- deficyt występujący w zawodzie zostanie uzupełniony przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych?
- uzasadnione jest przeprowadzenie szkoleń dla bezrobotnych w zakresie kwalifikacji warunkujących zatrudnienie z badanym zawodzie?

Metodologia w tym zakresie wprowadza dwa mierniki: **wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów** - służący do identyfikacji elementarnych grup zawodów/kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy oraz **wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych** - wskazujący jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów bądź w danym kierunku kształcenia. **Należy zauważyć, że wskaźniki te mogą mieć skuteczne zastosowanie, gdy uczniowie, absolwenci oraz szkoły kształcenia należą do tego samego powiatu, a wszelkie dane monitorujące służą do wykorzystania dla jednego urzędu pracy.** W przypadku miasta Nowego Sącza dane zostają mocno zniekształcone z uwagi na fakt, że uczniowie oraz absolwenci nowosądeckich szkół ponadgimnazjalnych są w dużej mierze mieszkańcami powiatu nowosądeckiego, którzy po zakończeniu edukacji rejestrują się w PUP dla Powiatu Nowosądeckiego. W mniejszym stopniu, ale obserwuje się również kierunek odwrotny, czyli mieszkańcy Nowego Sącza uczą się na terenie powiatu nowosądeckiego, co także przekłada się na dalsze zniekształcenie wyników badań. **Z uwagi na powyższe należy zauważyć, że w świetle obowiązującej metodologii dane dotyczące**

analizy rynku edukacyjnego nie będą odzwierciedlać rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Wedle otrzymanych do analizy danych w 2017 roku na terenie miasta Nowego Sącza licea ogólnokształcące – ukończyło 1560 osób, technika – 1027, szkoły policealne – 473, natomiast szkoły przysposabiające do pracy 10. Brak danych dotyczących absolwentów zasadniczych szkół zawodowych. W liczbie tej zawarte są dane zarówno mieszkańców samego miasta jak również okolicznych powiatów. Bliższymi danymi w tym zakresie urząd nie dysponuje. W końcu okresu sprawozdawczego w ewidencji SUP pozostawało 34 bezrobotnych absolwentów z wykształceniem ponadgimnazjalnym, wśród których największą grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących – 13.

Tab. 16 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2017 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	bd		9	
szkoła przysposabiająca do pracy	10		0	
technikum	1027	835	6	0,58%
liceum ogólnokształcące	1560		13	0,83%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	473	245	6	1,27%

W rozbiciu absolwentów na elementarne grupy zawodów największą liczbę stanowiły osoby odpowiadające grupie *technicy wsparcia informatycznego i technicznego* – 132 absolwentów oraz *technicy elektroniki i pokrewni* – 130. W przypadku pierwszej z tych grup mimo licznego grona absolwentów tylko jeden był zarejestrowany w ewidencji urzędu w końcu okresu sprawozdawczego, a w przypadku drugiej grupy żaden. Największą liczbę zarejestrowanych w końcu grudnia 2017 roku absolwentów (4) posiadała grupa zawodowa *fryzjerzy*.

Poruszony wcześniej problem zniekształcenia wyników i braku możliwości na ich podstawie wysuwania wniosków w zakresie analizy rynku edukacyjnego uwydatnił się w przypadku **wskaźnika frakcji absolwentów wśród bezrobotnych**. Najwyższy wynik - 100% osiągnięty został w przypadku dwóch grup zawodowych: *monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych oraz średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany*. Z analizy wynika, że w ewidencji SUP występowały w końcu roku sprawozdawczego po 1 osobie bezrobotnej, odpowiadającej tej grupie zawodowej, które dodatkowo okazały się być tegorocznymi absolwentami. Wartość wskaźnika 33% osiągnęły ponadto zawody takie jak: *pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani, spedytorzy i pokrewni*. W przypadku tych zawodów okazało się, że w SUP zarejestrowanych było po trzech bezrobotnych zaliczanych do danej grupy zawodowej, z czego jeden był tegorocznym absolwentem. Wobec powyższego trudno wykazać, że wskaźnik informował o trudnościach absolwentów ze znalezieniem pracy w tym zawodzie. Wskaźnik ten byłby bardziej miarodajny w przypadku, gdyby daną grupę zawodów reprezentowały wysokie stany bezrobotnych przypisanych do danego zawodu oraz uwzględniana byłaby ogólna liczba absolwentów danego zawodu w skali powiatu. Należy również zauważyć, że do wskaźników wliczani zostali absolwenci odbywający staże, z uwagi na fakt, że w trakcie ich odbywania nie tracą statusu osoby bezrobotnej. Biorąc pod uwagę, że zdecydowana większość realizowanych przez SUP staży posiada deklarację zatrudnieniową po ich zakończeniu, można uznać, że absolwenci odbywający staż są już zagospodarowani na rynku pracy. Przy bardzo niskiej ogólnej liczbie absolwentów zarejestrowanych w urzędzie każde zniekształcenie danych ma duży wpływ na właściwą analizę oraz wnioski dotyczące rynku edukacyjnego oraz stopnia ważności poszczególnych kierunków kształcenia.

Tab. 17 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2017 roku.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Asystenci dentystyczni	31	31	0	0,00%	0,00%
Blacharze			0		0,00%
Cieśle i stolarze			0		0,00%

budowlani					
Dietetycy i żywniowcy			0		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			0		0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			0		0,00%
Formierze odlewniczy i pokrewni			0		0,00%
Fryzjerzy	52	52	4	7,69%	22,22%
Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni			0		0,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0		0,00%
Introligatorzy i pokrewni			0		0,00%
Kelnerzy	17	17	0	0,00%	0,00%
Kierowcy samochodów ciężarowych			0		0,00%
Kosmetyczki i pokrewni	54	54	1	1,85%	7,69%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0		0,00%
Kucharze			0		0,00%
Lakiernicy			0		0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych			1		4,76%
Mechanicy precyzyjni			0		0,00%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych			1		100,00%

Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków			0		0,00%
Murarze i pokrewni			0		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych			0		0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni			0		0,00%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych			0		0,00%
Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	51	51	0		
Piekarze, cukiernicy i pokrewni			1		6,25%
Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji			0		0,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	21	21	0		
Pomocniczy personel medyczny	13	13	0	0,00%	0,00%
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy			0		0,00%
Pośrednicy usług biznesowych gdzie indziej niesklasyfikowani	33	33	1	3,03%	33,33%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7	7	1	14,29%	16,67%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	4	4	0		
Pracownicy obsługi biurowej			0		0,00%
Pracownicy ochrony osób i mienia			0		0,00%

Pracownicy usług domowych	2	2	0	0,00%	0,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	11	11	0	0,00%	0,00%
Recepcjoniści hotelowi	25	25	0	0,00%	0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			0		0,00%
Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów			0		0,00%
Spawacze i pokrewni			0		0,00%
Spedytorzy i pokrewni	18	18	1	5,56%	33,33%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	5	5	0	0,00%	0,00%
Stolarze meblowi i pokrewni			1		12,50%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	92	92	0	0,00%	0,00%
Technicy analityki medycznej			0		0,00%
Technicy budownictwa	72	72	0	0,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni	130	130	0	0,00%	0,00%
Technicy elektrycy	29	29	0	0,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni	38	38	0	0,00%	0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści	38	38	1	2,63%	25,00%
Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni			0		0,00%
Technicy mechanicy	46	46	0	0,00%	0,00%
Technicy medyczni i dentystyczni			0		0,00%

Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	15	15	0	0,00%	0,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	32	32	0	0,00%	0,00%
Technicy technologii chemicznej i pokrewni			0		0,00%
Technicy technologii żywności			0		0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	132	132	1	0,76%	16,67%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni			0		0,00%
Ślusarze i pokrewni			0		0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	90	90	0	0,00%	0,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	13	13	1	7,69%	100,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	9	9	0	0,00%	0,00%

W celach prognostycznych metodologia zakłada prowadzenie badań uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, by tym samym monitorować proces uzupełniania niedostatków w zawodach deficytowych oraz nadwyżek w przypadku zawodów, na które nie ma popytu. Zestawienie przyszłorocznych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie całkowicie się nie pokrywa. Powodem takiej sytuacji jest fakt, że zawody, które według przyjętej metodologii zostały zakwalifikowane do poszczególnych grup: deficytu, nadwyżki oraz równowagi w większości nie są zawodami szkolnymi i nie są w nich kształceni uczniowie. Z danych wynika, że w przypadku żadnego z zawodów deficytowych nie wystąpi zasilenie rynku pracy absolwentami szkół ponadgimnazjalnych. Na lokalnym rynku pracy w przyszłym roku

nie pojawią się również absolwenci odpowiadający elementarnym grupom zawodów zakwalifikowanych jako nadwyżkowe.

Tab. 18 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2017r.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
4132	Operatorzy wprowadzania danych	0
4321	Magazynierzy i pokrewni	0
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	0
7212	Spawacze i pokrewni	0
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0
7413	Monterzy linii elektrycznych	0
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	0
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	0
9611	Ładowacze nieczystości	0
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2642	Dziennikarze	0
3436	Muzycy i pokrewni	0
5311	Opiekunowie dziecięcy	0
7123	Tynkarze i pokrewni	0
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	0
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
Zawody zrównoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	

Kod	Nazwa	
4323	Pracownicy do spraw transportu	0
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
7514	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
8159	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0

5. Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw

Na potrzeby monitoringu w miesiącu wrześniu 2017r. przeprowadzone zostało badanie ankietowe lokalnych pracodawców. Metodologia badań zakłada się, że podobne badania będą realizowane co roku wśród podmiotów gospodarczych działających na terenie danego powiatu.

Do szczegółowych celów niniejszego badania zaliczono uzyskanie informacji o:

- dotychczasowych (ujęcie diagnostyczne) oraz planowanych (ujęcie prognostyczne) kierunkach zmian zatrudnienia oraz ich skali w przedsiębiorstwach,
- bieżącej strukturze zatrudnienia przedsiębiorstw, w podziale na wielkie grup zawodów (zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności na potrzeby rynku pracy),
- planowanej strukturze zatrudnienia, z uwzględnieniem wielkich grup zawodów oraz umiejętności najbardziej pożądanym przez pracodawcę w danym zawodzie/specjalności,
- problemach zgłaszanych przez przedsiębiorstwa w procesie rekrutacji pracowników (w ujęciu zawodów oraz umiejętności najczęściej brakujących kandydatom do pracy),
- roli powiatowych urzędów pracy w kwestii poszukiwania nowych pracowników przez lokalne firmy.

Badaniem objęte zostały podmioty zatrudniające przynajmniej jednego pracownika. Jako operat losowania zastosowana została Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON, jednak w odróżnieniu od niego jest ona aktualizowana w oparciu o wyniki badań statystycznych oraz o informacje pochodzące ze źródeł administracyjnych.

Wielkość próby do badania została wyznaczona w oparciu o poniższy wzór:

$$n = \frac{P(1-P)}{\frac{e^2}{Z^2} + \frac{P(1-P)}{N}},$$

gdzie:

P – oszacowana proporcja w populacji,

e – dopuszczalny błąd (zaleca się, aby błąd był nie większy niż 10%),

n – wielkość próby,

N – wielkość populacji,

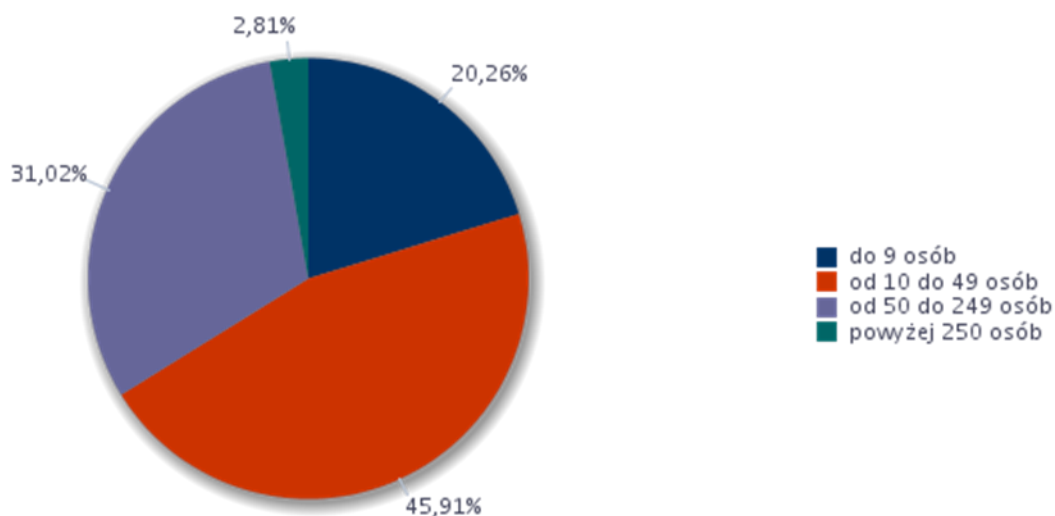
Z – wartość Z wynikająca z przyjętego poziomu ufności (zakłada się przyjęcie 95% poziomu ufności, dla którego wartość $Z=1,96$).

Zgodnie z założeniami próba cechowała się reprezentatywnością na poziomie klas wielkości przedsiębiorstw, wyrażoną liczbą zatrudnionych do 9 osób, od 10 do 49 osób, od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej. Określenie minimalnej liczby wywiadów dla poszczególnych klas wielkości przedsiębiorstw, zostało oparte o wskaźniki struktury, wyliczane jako procentowy udział danej klasy wielkości firmy w populacji.

Badanie przeprowadzone zostało przez pośredników pracy z Sądeckiego Urzędu Pracy metodą CATI – wspomaganego komputerowo wywiadu telefonicznego.

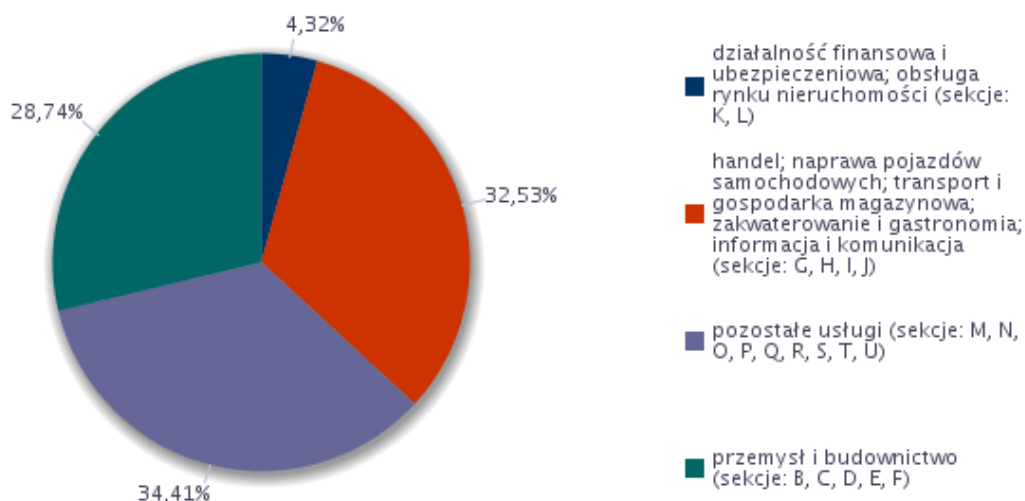
Ostatecznie **w badaniu uczestniczyło 89 pracodawców z terenu miasta Nowego Sącza**, z których: 20,26% stanowiły mikroprzedsiębiorstwa o liczbie pracowników do 9 osób, 45,91% stanowiły małe przedsiębiorstwa zatrudniające od 10 do 49 pracowników, 31,02% respondentów zaliczało się do grupy średnich przedsiębiorstw zatrudniających od 50 do 249 osób. Najmniejsza liczba przebadanych firm zaliczała się do grupy dużych przedsiębiorców, czyli zatrudniających ponad 250 pracowników – 2,81% ogółu.

Rysunek 1. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

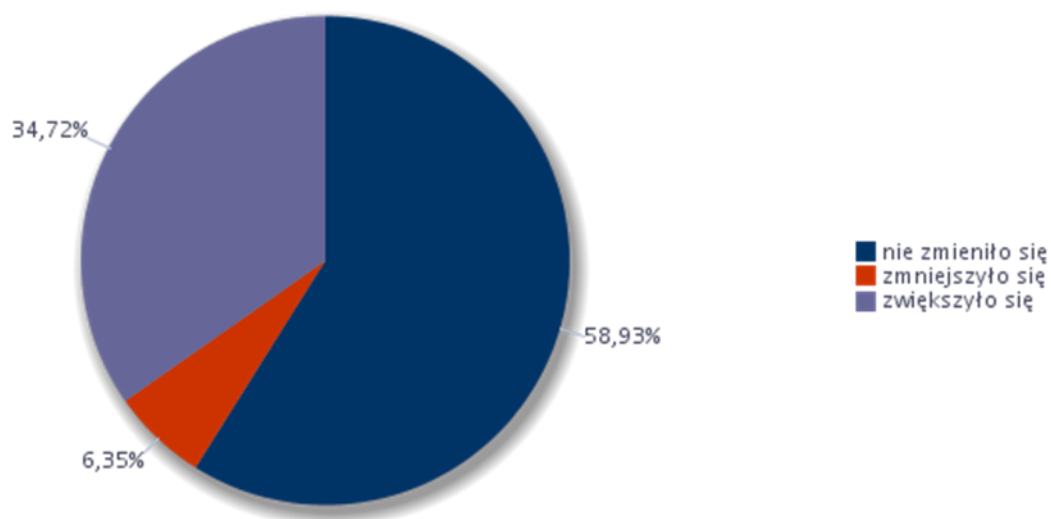
W zależności od rodzaju prowadzonej działalności najliczniejszą grupę ankietowanych firm stanowili pracodawcy prowadzący działalność zakwalifikowaną jako pozostałe usługi oraz handel.

Rysunek 2. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

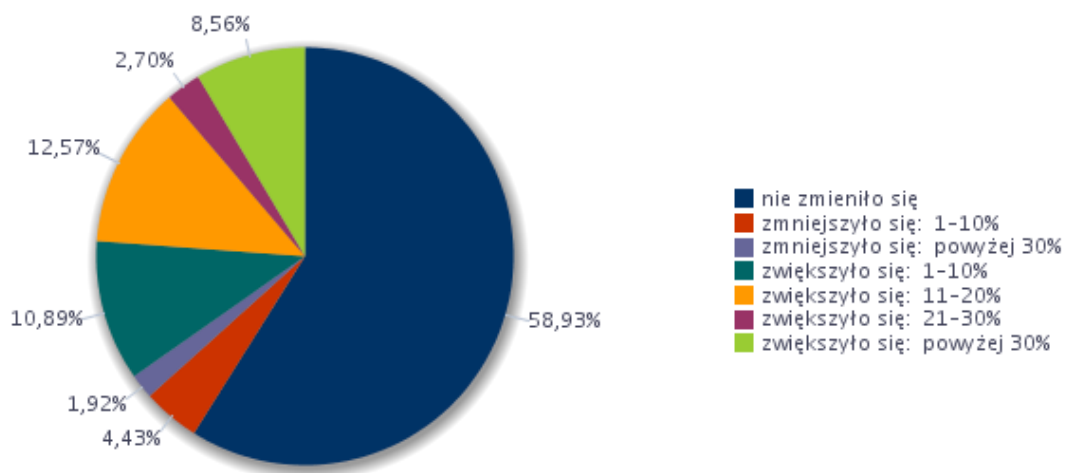
Z przeprowadzonych badań wynika, że przeszło połowa ankietowanych (58,93% wskazań) pracodawców prowadzących działalność w Nowym Sączu w roku 2017 roku nie zmieniła poziomu zatrudnienia. Wzrost zatrudnienia nastąpił u 34,72% respondentów, a spadek w 6,35% przebadanych firm. W porównaniu z badaniami prowadzonymi rok wcześniej nastąpił spadek firm u których notowano zwiększenie poziomu zatrudnienia o prawie 13%.

Rysunek 3. Odsetek przedsiębiorstw dokonujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku.

Wśród firm zatrudniających pracowników w trakcie 2017 roku okazuje się, że przeważały te, w których procentowy wzrost zatrudnienia mieścił się w przedziale 11-20%

Rysunek 4. Odsetek przedsiębiorstw dokonujących zmiany w zatrudnieniu w 2017 roku cd.

W celu oceny sytuacji na lokalnym rynku pracy zastosowany został **wskaźnik zatrudnienia netto** (WZ), obliczany jako różnica udziału odpowiedzi pozytywnych i negatywnych. Wskaźnik przyjmuje wartości od - 100 do 100. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość - 100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy

100% firm biorących udział w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość 100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii. **W 2017 roku wśród pracodawców zlokalizowanych na terenie miasta Nowego Sącza wskaźnik zatrudnienia netto osiągnął wartość 28,38% (w roku ubiegłym wyniósł 41,64%), co oznacza że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy o tyle punktów procentowych od odsetka firm, które zredukowały zatrudnienie.** Spadek wartości WZ w stosunku do roku ubiegłego obrazuje, że lokalny rynek pracy stabilizuje się na stosunkowo wysokim poziomie po zeszłorocznym bumie. Z badań wynika, że sytuacja ta będzie się utrzymywać, gdyż prognozowana wartość WZ w 2018 roku ma wynieść 27,08.

Wskaźnik zatrudnienia netto był zróżnicowany w zależności od wielkich grup zawodów. W ośmiu grupach osiągnął wartość dodatnią (najwyższą dla *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*), w dwóch grupach osiągnął wskaźnik ujemny.

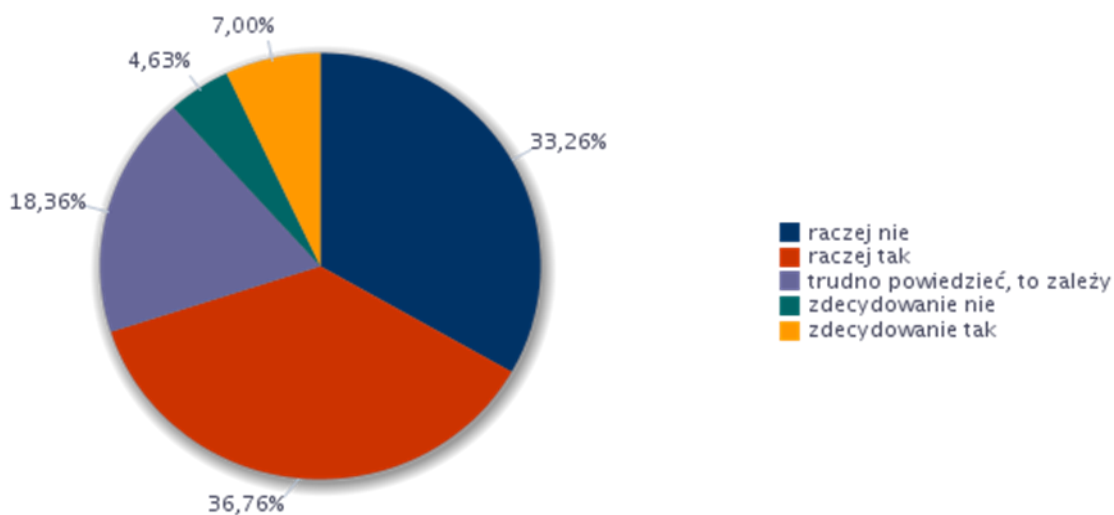
Tab. 19 Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2017 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	12,90
Pracownicy biurowi	-1,23
Pracownicy przy pracach prostych	9,99
Pracownicy usług i sprzedawcy	9,86
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,67
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,99
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	-0,40
Specjaliści	9,19
Technicy i inny średni personel	10,41

Rozwojowa sytuacja na lokalnym rynku pracy miała przełożenie na pojawienie się problemów z pozyskiwaniem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach. Problem

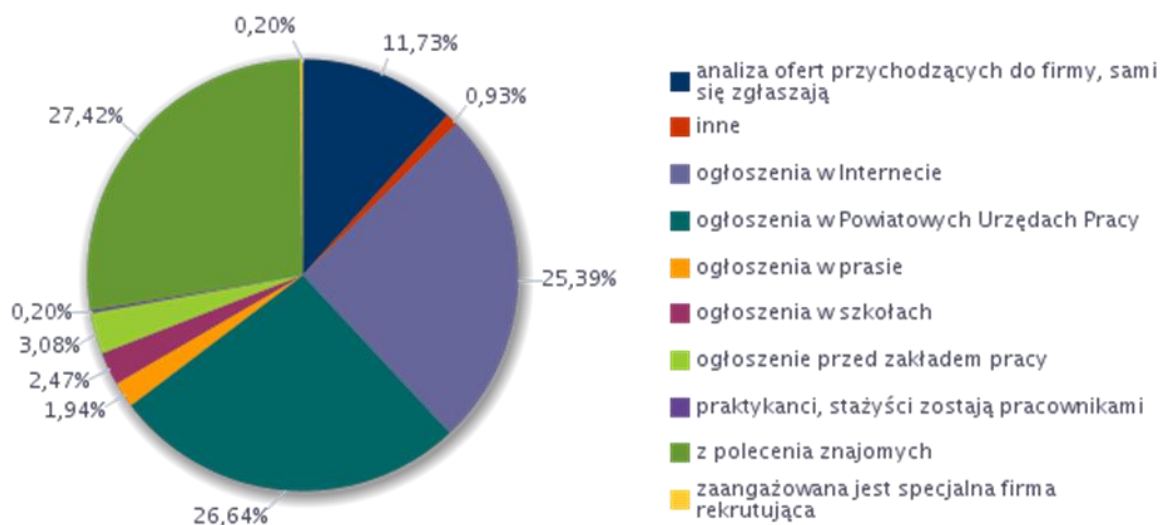
ten dotyczył 43,76% sądeckich pracodawców (suma odpowiedzi „zdecydowanie tak” i „raczej tak”). Oznacza to minimalny wzrost w stosunku do odpowiedzi z roku ubiegłego.

Rysunek 5. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2017 roku.

Pracodawcy jako najpopularniejszy sposób poszukiwania pracowników uznali metodę z tzw. *polecenia* - 27,42 % wskazań. Drugie miejsce w zestawieniu, podobnie jak rok wcześniej, przypadło urzędowi pracy – 26,64% wskazań. Należy odnotować, że nastąpił prawie 5% wzrost udziału urzędu pracy podczas procesów związanych z pozyskiwaniem pracowników w stosunku do danych z roku ubiegłego. Nieznacznie mniej popularną formą poszukiwania pracowników okazały się być ogłoszenia w Internecie.

Rysunek 6. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

Badanie miało również wykazać stopień przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększali zatrudnienie. W świetle całego badania przygotowanie pracowników do pracy na konkretnych stanowiskach zostało ocenione przez pracodawców stosunkowo nisko. Pojawiło się kilka zawodów, w których wystąpiły wyłącznie odpowiedzi, że przygotowanie takie jest na poziomie złym lub bardzo złym. Najniżej ocenione kompetencje pracowników dotyczyły zawodów takich jak: *mechanik samochodów osobowych, monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, nauczyciel religii, technik prac biurowych*.

Najlepsze kompetencje w ocenie pracodawców mieli kandydaci poszukujący zatrudnienia w zawodach takich jak: *elektromechanik, garmażer, kierowca samochodu ciężarowego, ślusarz, księgowy, sprzedawca*. Padały tu wyłącznie odpowiedzi *dobrze* lub *bardzo dobrze*.

Z przeprowadzonej ankiety wynika, że na sądeckim rynku pracy w 2017 roku najbardziej poszukiwanymi pracownikami byli *magazynierzy* – 8,11% ogółu zgłaszanych ofert oraz *sprzedawcy* – 6,0%.

Tab. 20 Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszali oferty pracy w 2017 roku.

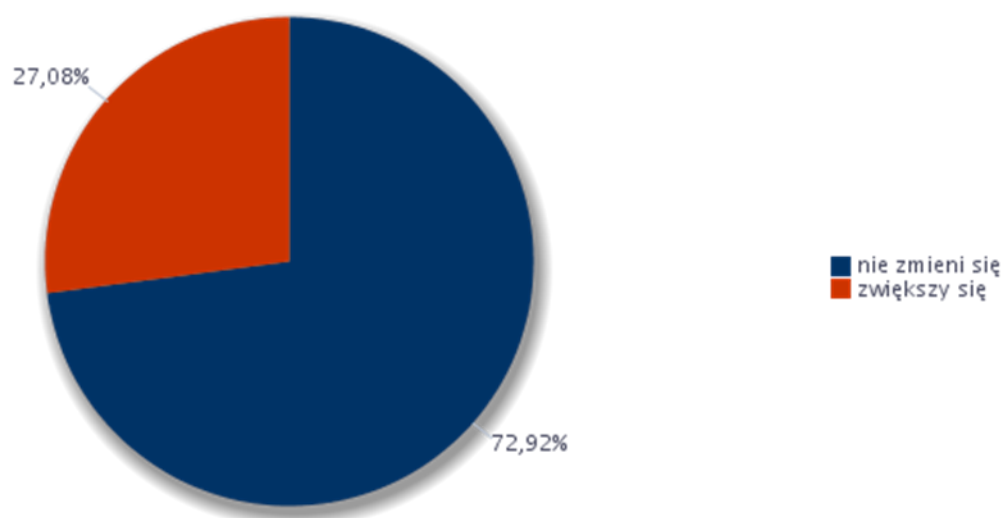
Zawód	Wartość wskaźnika
Magazynier	8,11%
Sprzedawca	6,00%
Technik handlowiec	4,90%
Monter konstrukcji stalowych	4,16%
Spawacz	4,16%
Sprzedawca w branży przemysłowej	4,16%
Ślusarz	4,16%
Elektromonter instalacji elektrycznych	3,82%
Garmażer	3,20%
Operator urządzeń do przetwórstwa drobiu	3,20%
Operator urządzeń pakujących	3,20%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	3,07%
Elektromechanik pojazdów samochodowych	2,52%
Kierowca ciągnika siodłowego	2,52%
Mechanik pojazdów samochodowych	2,52%
Monter / składacz okien	2,52%
Murarz	2,52%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	2,52%
Pozostali pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	2,52%
Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	2,52%
Przetwórcza owoców i warzyw	2,52%

Prognozy lokalnego rynku pracy na rok 2018

Badanie kwestionariuszy pracodawców pozwoliło również uzyskać odpowiedzi względem niektórych zagadnień prognostycznych na 2018 rok.

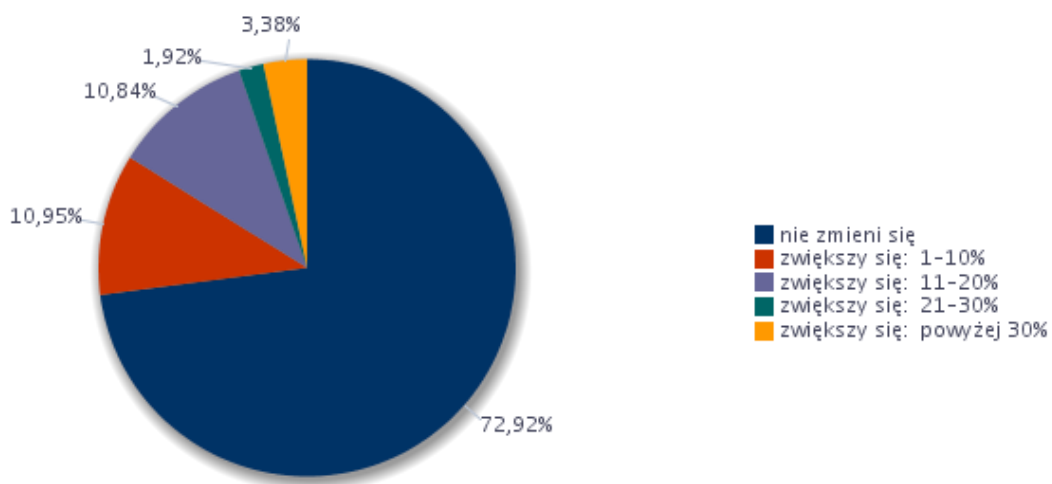
Przyjęcia do pracy, a tym samym wzrost zatrudnienia zadeklarowało 27,08% pracodawców. Bardzo istotną informacją jest, że żadna z ankietowanych firm w roku 2018 nie przewiduje redukować zatrudnienia.

Rysunek 7. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku.

W przypadku pracodawców deklarujących zatrudnienie przeważały opinie, że przyrost zatrudnienia będzie rzędu ponad 1 -10% lub 10-20% pracowników.

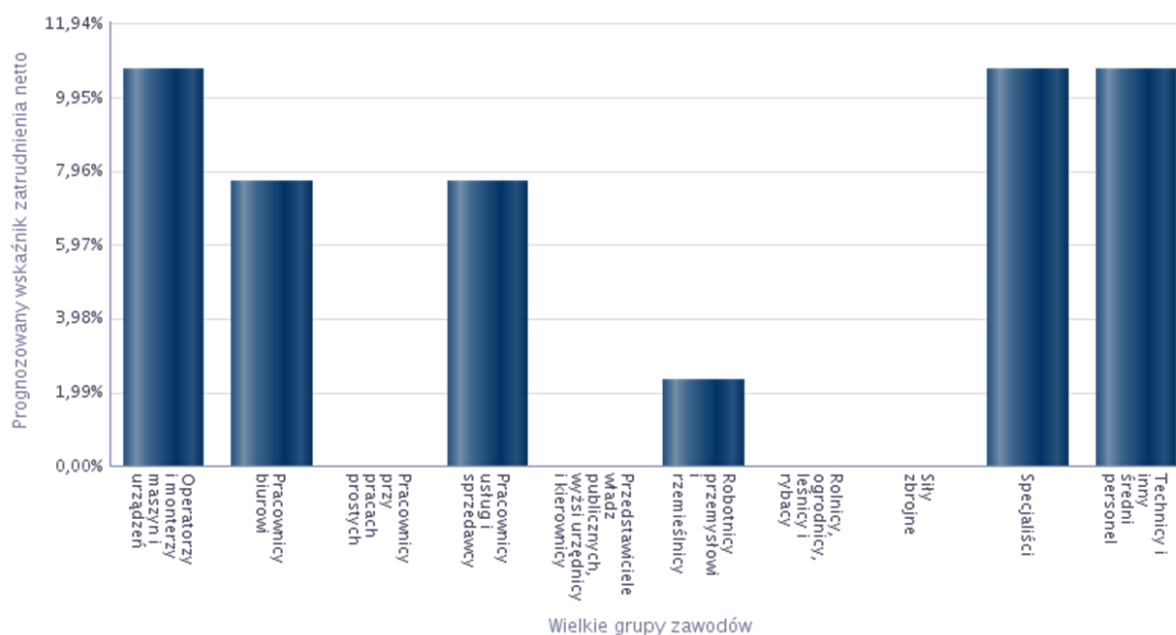
Rysunek 8. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2018 roku cd.

Prognozowany na 2018 roku wskaźnik zatrudnienia netto dla miasta Nowy Sącz wynosi 27,08%. Nie ulega wątpliwości, że prognozy dla lokalnego rynku pracy prezentują się

bardzo korzystne. Oznacza to stabilizację i utrzymywanie wskaźnika zatrudnienia na wysokim poziomie. Analizując wielkie grupy zawodowe największy wzrost przewidywany jest w zawodach należących do grupy zawodowej: *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń, specjaliści, technicy i inny średni personel*. Grupy te osiągnęły wartość wskaźnika wynoszącą 10,71%.

Rysunek 9. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2018 roku.

Największy przyrost zatrudnienia w rozbiciu na konkretne zawody przewidywany jest dla: *nauczycieli biologii, pozostałych pracowników przy pracach przygotowawczych do druku, spawaczy i ślusarzy*.

Tab. 21. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w 2018 roku.

Zawód	Wartość wskaźnika
Nauczyciel biologii	7,10%
Pozostali pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	7,10%
Spawacz	7,10%
Ślusarz*	5,85%
Cieśla szalunkowy	4,60%
Elektromonter instalacji elektrycznych	4,60%
Monter / konserwator instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych	4,60%
Przewodnik turystyczny miejski	4,60%
Sprzedawca w branży przemysłowej	4,60%
Sprzedawca*	4,60%
Technik informatyk*	4,60%

Tokarz / frezer obrabiarek sterowanych numerycznie	4,60%
Kierowca ciągnika siodłowego	4,41%
Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1,55%
Kierowca samochodu ciężarowego	1,55%
Mechanik samochodów osobowych	1,55%
Monter / składacz okien	1,55%
Pozostali monterzy elektronicy i serwisanci urządzeń elektronicznych	1,55%
Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,55%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	1,55%
Przedstawiciel handlowy	1,55%
Specjalista do spraw kadr	1,55%
Specjalista sprzedaży internetowej	1,55%
Technik prac biurowych*	1,55%

Podsumowanie

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych za rok 2017 w mieście Nowym Sączu został przygotowany podobnie jak w roku ubiegłym w oparciu o nową, wprowadzoną w 2015 roku, metodologię badań. W świetle uzyskanych danych **19 elementarnych grup zawodów** zweryfikowanych zostało jako **deficytowe** na lokalnym rynku pracy, **dodatkowo 4** (tj. *monterzy sprzętu elektrycznego, mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym, operatorzy wprowadzania danych, ładowacze nieczystości*) uznane zostały jako **maksymalnie deficytowe**. **5 elementarnych grup zawodów** zakwalifikowanych zostało jako **nadwyżkowe**, kolejne **2** jako **maksymalnie nadwyżkowe**. Najbardziej nadwyżkowe na lokalnym rynku okazały się następujące grupy zawodów: *muzycy i pokrewni* oraz *tyńkarze i pokrewni*. W porównaniu z danymi z roku ubiegłego w zestawieniu pojawiły się w większości nowe zawody. 6 grup elementarnych zawodów powieli się z zeszłorocznym zestawieniem (informacją sygnałną). 5 grup tj.: *operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni, specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem, układacze towarów na półkach* oraz *pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani* podobnie jak w roku ubiegłym zaklasyfikowani zostali do sekcji deficytu na lokalnym rynku pracy. Jedna grupa elementarna tj. *operatorzy wprowadzania danych zmieniła zaszerogowanie* - w poprzednim roku znajdowała się wśród zawodów zrównoważonych, obecnie zakwalifikowana została do grupy zawodów maksymalnie deficytowych.

Wartym odnotowania jest fakt, że w zestawieniu brakuje pewnych zawodów, których deficyty zgłaszają pracodawcy np. poprzez liczbę niezrealizowanych miejsc pracy lub badanie kwestionariuszowe. Spora grupa zawodów, których obecność na lokalnym rynku pracy jest wyraźnie zauważalna wedle przyjętej metodologii uzyskała status nieokreślony i nie została uwzględniana w badaniu.

W 2017 roku obserwowano korzystne zmiany na lokalnym rynku pracy. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2017 roku wynosiła 4,1% i była najniższą w historii Sadeckiego Urzędu Pracy. Stopa bezrobocia dla miasta była niższa niż notowana w skali województwa małopolskiego oraz całego kraju. W końcu badanego roku w Sadeckim Urzędzie Pracy zarejestrowanych było ogółem 1919 osób bezrobotnych i z roku na rok liczba ta się zmniejsza. W 2017 roku wskaźnik zatrudnienia w mieście Nowym Sączu osiągnął wartość

28,38%, co oznacza że odsetek firm notujących zwiększenie zatrudnienia był wyższy o tyle punktów procentowych od odsetka firm, które zatrudnienie zredukowały. Ukazuje to wzrost liczby pracodawców tworzących nowe miejsca pracy i wedle danych prognostycznych na 2018 rok tendencja ta będzie się utrzymywać.

Rysunek 9. INFORMACJA SYGNALNA 2017r. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Nowym Sączu.

**ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE
w Powiat m. Nowy Sącz
INFORMACJA SYGNALNA 2017 R.**

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Monterzy sprzętu elektrycznego
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		Operatorzy wprowadzania danych
		Ładowacze nieczystości
	zawód deficytowy	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami
		Układacze towarów na półkach
		Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food
		Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)
		Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe
		Monterzy linii elektrycznych
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
		Spawacze i pokrewni
		Magazynierzy i pokrewni
		Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni
		Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni
		Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków
		Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna
		Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym
		Kierownicy sprzedaży w marketach
		Ceramicy i pokrewni
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
		Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skorzanych gdzie indziej niesklasyfikowani
		Pracownicy do spraw transportu
NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Kierownicy do spraw budownictwa
		Dziennikarze
		Opiekunowie dziecięcy
		Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Formierze odlewniczy i pokrewni
		Murarze i pokrewni
		Tynkarze i pokrewni

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

Jarosław Gliński

17.04.2018r.